

**ІНСТИТУТ КЛІМАТИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НААН
СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

Шкідники та хвороби декоративних рослин

1. Основні характеристики	
Назва освітнього компонента	Шкідники та хвороби декоративних рослин
Спеціальність	Агрономія
Освітньо-наукова програма	Н1 Агрономія
Рівень вищої освіти	Третій освітній рівень (доктор філософії PhD)
Форма навчання (очна: денна, вечірня; заочна)	Очна: денна, вечірня; заочна
Кількість кредитів (ECTS)	Чотири кредити ECTS (120 годин)
Статус (обов'язкова / вибіркова)	Вибіркова
Мова вивчення дисципліни	Українська
2. Профайл викладача	
Викладач	Марченко Тетяна Юріївна
Науковий ступінь, вчене звання	Доктор сільськогосподарських наук, професор
Місце роботи	Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН
E-mail	tmarchenko74@ukr.net
Цифровий код ORCID	http://orcid.org/0000-0001-6994-3443
3. Характеристика освітнього компонента	
Мета та завдання курсу	Мета освітнього компонента «Шкідники та хвороби декоративних рослин» - підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розробляти та практично застосовувати комплекс доцільних заходів захисту від збудників інфекційних захворювань, шкідливих комах та несприятливих факторів навколишнього середовища з метою зниження чисельності шкідливих організмів до економічно-невідчутного рівня. Завданнями дисципліни є: надання здобувачам теоретичних і практичних знань та формування професійних умінь щодо головних груп та типів хвороб деревних, кущових і квіткових рослин, їх впливом на погіршення стану, зниження стійкості, продуктивності зелених насаджень та їх захисних санітарно-гігієнічних властивостей, а також ознайомлення із сучасними засобами та методами захисту об'єктів садово-паркового господарства. У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен: Знати - методи й засоби захисту рослин від шкідників та хвороб; - технологію обробки посівів сільськогосподарських культур та насіння пестицидами; - правила охорони природи й праці, техніки безпеки, виробничої санітарії й протипожежного захисту. - задачі в галузі захисту рослин, екології, агроекології й інших пов'язаних з ними наук; - чинні нормативні документи вищих органів влади в галузі захисту рослин; - значення всіх компонентів у системі агроценозу (культурні рослини, рослиноїдні тварини, паразитичні й хижі організми, збудники хвороб рослин та комах, бур'яни тощо), особливості розвитку цієї системи та механізмів саморегуляції. Це стане теоретичною передумовою для вдосконалення існуючих систем захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів, підвищення продуктивності рослинництва та одержання екологічно чистої продукції. Уміти – аналізувати інформацію про домінуючі види шкідливих організмів і ступінь їх загрози для сільськогосподарських культур, яку містять прогнози державної служби захисту рослин, та дані осінніх і весняних обстежень;

	- оцінювати фактичний фітосанітарний стан культури у різні фенологічні й календарні строки на основі систематичного спостереження за розвитком і поширенням шкідливих організмів; - планувати заходи із захисту рослин і коригувати їх відповідно до змін фітосанітарного стану протягом вегетаційного періоду; - визначати технічну, економічну ефективності проведених заходів із захисту рослин проти шкідливих організмів; - організувати захист посівів від шкідників, хвороб та бур'янів згідно з економічними, екологічними і токсикологічними вимогами.																					
Розподіл годин за видами занять	<table><tr><td>Форма навчання</td><td>очна (денна, вечірня)</td><td>заочна</td></tr><tr><td>Всього годин</td><td>120 годин</td><td>120 годин</td></tr><tr><td>з них:</td><td></td><td></td></tr><tr><td>лекцій</td><td>18 годин</td><td>12 годин</td></tr><tr><td>практичних занять</td><td>18 годин</td><td>6 годин</td></tr><tr><td>самостійна робота</td><td>64 годин</td><td>102 години</td></tr><tr><td colspan="3">Форма контролю – залік.</td></tr></table>	Форма навчання	очна (денна, вечірня)	заочна	Всього годин	120 годин	120 годин	з них:			лекцій	18 годин	12 годин	практичних занять	18 годин	6 годин	самостійна робота	64 годин	102 години	Форма контролю – залік.		
Форма навчання	очна (денна, вечірня)	заочна																				
Всього годин	120 годин	120 годин																				
з них:																						
лекцій	18 годин	12 годин																				
практичних занять	18 годин	6 годин																				
самостійна робота	64 годин	102 години																				
Форма контролю – залік.																						
Контрольні заходи	Модульні контрольні – 1. Підсумковий контроль - залік.																					
Перелік компетентностей і програмних результатів навчання	Інтегральна компетентність: ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері садівництва, плодоовочівництва та виноградарства під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності (ЗК): ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, та синтезу. ЗК 2. Здатність виявляти, ставити, вирішувати проблеми професійного спрямування. ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 5. Здатність працювати в команді. Фахові компетентності (ФК): ФК 1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за сучасними принципами і методами ФК 2. Здатність інспектувати об'єкти регулювання з метою забезпечення дотримання фітосанітарних заходів у процесі їх виробництва, зберігання, транспортування, реалізації під час експорту, імпорту, транзиту продукції рослинного походження. ФК 3. Здатність розробляти прогноз розвитку і поширення шкідливих організмів, що дозволить реалізувати державну політику у сфері захисту і карантину рослин. ФК 4. Здатність виявляти, локалізувати і ліквідовувати регульовані шкідливі організми за результатами інспектування та фітосанітарної експертизи ФК 5. здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення ФК 6. Здатність оцінювати фітосанітарні ризики (біологічні, екологічні, економічні) внаслідок занесення чи поширення регульованих шкідливих організмів. ФК 7. Здатність координувати фітосанітарний моніторинг щодо виявлення, ідентифікації та визначення особливостей біології та екології шкідливих організмів в Україні.																					

	Програмні результати навчання: ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання фундаментальних і прикладних аспектів плодівництва, овочівництва та виноградарства на рівні новітніх досягнень, необхідні для дослідницької та/або інноваційної діяльності у галузі садівництва та виноградарства. ПРН 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем плодівництва, овочівництва, виноградарства, грибівництва. ПРН 3. Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію. ПРН 5. Застосовувати сучасні методи та засоби досліджень, зокрема, біометричні, математичного і комп'ютерного моделювання для розв'язання складних задач садівництва та виноградарства. ПРН 7. Презентувати і обговорювати результати досліджень проєктів, аргументи і висновки до фахівців широкого загалу. ПРН 8. Приймати ефективні рішення у сфері садівництва та виноградарства, визначити цілі та завдання, генерувати і порівнювати альтернативи, аналізувати сценарії та ризики.
Зміст дисципліни (перелік тем), що виносяться на розгляд	Тема 1. Типи пошкоджень декоративних рослин комахами Тема 2. Хвороби та шкідники сукулентів Тема 3. Шкідники та хвороби газонних трав Тема 4. Хвороби та шкідники кімнатних рослин Тема 5. Хвороби та шкідники декоративних деревних рослин Тема 6. Хвороби та шкідники декоративних кущів Тема 7. Хвороби та шкідники клумбових рослин Тема 8. Хвороби та шкідники троянд і способи їх лікування
Основна рекомендована література	1. Шевченко Ж. П., Мостов'як І. І., Тимошук Т.М. Захист рослин. Терміни і поняття: навч. посібн. / За ред. Ж. П. Шевченко, І. І. Мостов'як. Умань: Сочінський М. М., 2019. 408 с. 2. Туренко В.П., Білик М.О., Мартиненко В.І. Агрофармакологія: підручник / за ред. д-ра с.-г. наук, проф. В.П. Туренка; ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Харків: Майдан, 2020. 399 с. 3. Стратегія і тактика захисту рослин. Т.1. Стратегія; під ред. В.П. Федоренка. Київ: Альфа-стевія, 2012. 200 с. 4. Секун М. П. та ін. Довідник із пестицидів. Київ: Колообіг, 2007. 360 с. 5. Євтушенко М.Д., Марютін Ф.М. та ін.; Фітофармакологія: підручник / за ред. М.Д. Євтушенка, Ф.М. Марютіна. Київ: Вища освіта, 2004. 432 с. 6. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні на 2022 рік. Київ: Юнівест Медіа, 2022. 1008 с. 7. Довгань С. В., Доля М. М., Мороз М. С. Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур: підручник. Київ : Агроосвіта, 2014. 279 с. 8. Білик М.О., Євтушенко М.Д., Марютін Ф.М., Пантелєєв В.К., Туренко В.П. Захист злакових і бобових культур від шкідників, хвороб і бур'янів: Навчальний посібник / За ред. д-ра біол. наук, професора В.К. Пантелєєва. Харків: Еспада, 2005. 672 с. 9. Федоренко В. П., Покозій Й. Т., Круть М. В. Ентомологія: Підручник /за редакцією академіка В. П. Федоренка. Київ: Колообіг, 2013. 380 с.; іл. 48. 10. Марютін Ф.М., Пантелєєв В.К., Білик М.О. Фітопатологія. Харків: Еспада, 2008. 11. Туренко В. П., Білик М. О., Кулешов А. В. та ін., Комплексні системи захисту сільськогосподарських культур від хвороб: навч. посіб. / за ред. В. П. Туренка, М. О. Білика; ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. вид. 2-ге, допов. Харків: Майдан, 2019. 330 с. 12. Писаренко В. М. та ін. Інтегрований захист рослин. Полтава: ФОП Смірнов А.Л., 2020. 245 с.

	13. Станкевич С.В., Забродіна І.В. Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур: навч. посібник. Харків: ФОП Бровін О.В., 2016. 216 с. 14. Білик М. О., Кулешов А. В. Практикум з фітосанітарного моніторингу і прогнозу. Харків, 2006. 228 с. 15. Методики випробування і застосування пестицидів / за ред. С. О. Трибеля. Київ : Світ, 2001. 448 с.
Додаткова література	1. Salari M.-W., Sadeghi M., Saighani K. et al. Adaptation assessment of some wheat advanced lines in kabul agro-ecological conditions. <i>Agri Crop Sci.</i> 2015. Vol. 8 (2). 249-255. 2. Kolisnyk O. M., Butenko A. O., Malynka L. V., Masik I. M., Onychko V. I., Onychko T. O., Kriuchko L. V., Kobzhev O. M. Adaptive properties of maize forms for improvement in the ecological status of fields. <i>Ukrainian Journal of Ecology.</i> 2019. Т. 9, № 2. С. 33-37. 3. Pantsyreva H. V. Morphological and ecological-biological evaluation of the decorative species of the genus <i>Lupinus L.</i> <i>Ukrainian Journal of Ecology.</i> 2019. Т. 9, № 3. С. 74-77. 4. Didur I. M., Prokopchuk V. M., Pantsyreva H. V. Investigation of biomorphological and decorative characteristics of ornamental species of the genus <i>Lupinus L.</i> <i>Ukrainian Journal of Ecology.</i> 2019. Т. 9, № 3. С. 287-290. 5. Mazur V. A., Mazur K. V., Pantsyreva H. V., Alekseev O. O. Ecological and economic evaluation of varietal resources <i>Lupinus albus L.</i> in Ukraine. <i>Ukrainian Journal of Ecology.</i> 2018. V. 8. № 4. P. 148-153. 6. Telekalo N., Mordvaniuk M., Shafer H., Matsera O. Agroecological methods of improving the productivity of niche leguminous crops. <i>Ukrainian Journal of Ecology.</i> 2019. V. 9. № 1. P. 169-175. 7. Jones S., Murray T., Allan R. Use of alien genes for the development of disease resistance in wheat. <i>Phytopathol.</i> 1995. № 33. P. 429–443.
Основні публікації автора, що пов'язані з тематикою запланованих занять	1. Vozhehova R.A., Lykhovyd P.V., Lavrenko S.O., Lavrenko N.M., Marchenko T.Y., Sydyakina O.V., Hlushko T.V., Nesterchuk V.V. Artificial Neural Network Use For Sweet Corn Water Consumption Prediction Depending On Cultivation Technology Peculiarities. <i>Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences.</i> 2019. Vol. 10(1). January – February. P. 354-358. 2. Vozhehova Raisa, Marchenko Tetiana, Piliarska Olena, Lavrynenko Yurii, Halchenko Nataliya, Lykhovyd Pavlo. Grain corn product yield and gross value depending on the hybrids and application of biopreparations in the irrigated conditions. <i>Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development.</i> Vol. 21, Issue 4, 2021. P. 611-619. 3. Vozhehova Raisa, Marchenko Tetiana, Lavrynenko Yurii, Piliarska Olena, Zabara Pavlo, Zaiets Serhii, Tyshchenko Andrii, Mishchenko Serhii, Kormosh Svitlana. Productivity of lines – parental components of maize hybrids depending on plant density and application of biopreparations under drip irrigation. <i>Scientific Papers Series "Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development"</i>. 2022. Volume 22, Issue 1. P. 695-704. Vozhehova Raisa, Lavrynenko Yurii, Marchenko Tetiana, Piliarska Olena, Sharii Viktor, Tyshchenko Andrii, Drobit Olesia, Mishchenko Serhii, Grabovsky Mykola. Water consumption and efficiency of irrigation of maize hybrids of different FAO groups in the southern steppe of Ukraine. <i>Scientific Papers. Series A. Agronomy</i>, 2022. Vol. LXV, No. 1. P.603–613. 4. Vozhehova Raisa, Marchenko Tetiana, Lavrynenko Yurii, Piliarska Olena, Sharii Viktor, Borovik Vira, Tyshchenko Andrii, Kobyzieva Liubov, Gorlachova Olga, Mishchenko Serhii. Models of quantitative assessment of the influence of elements of technology on seed yield of parental components of maize hybrids under irrigation conditions. <i>Scientific papers series A. Agronomy.</i> 2023. Vol. LXVI, No. 1. P.623–631. 5. Hadzalo Yaroslav, Likar Yaroslav, Vozhehova Raisa, Marchenko Tetiana. Economic and energy efficiency of the use of biologized agrotechnologies for corn cultivation. <i>Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural</i>

	<i>Development</i> 2023. Vol. 23, Issue 4, PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952. P. 375–383. 6. Raisa Vozhehova, Tetiana Marchenko, Yurii Lavrynenko, Olena Piliarska, Viktor Sharii, Andrii Tyshchenko, Borovyk Vira, Mishchenko Serhii, Kobyzeva Lyubov, Khomenko Tetiana. Strategy for the development of corn growing technology under climate change. <i>Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development</i> 2023. Vol. 23, Issue 4, PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952. P.927–939. 7. Marchenko Tetiana, Skakun Vadim, Lavrynenko Yurii, Zavalnyuk Oleksandr, Skakun Yehor. Biometric indicators and yield of corn hybrids depending on elements of agrotechnology. <i>Scientific Horizons</i>. 2023. Vol. 11. P. 90-99. DOI: 10.48077/scihor11.2023.90. 8. Tetiana Marchenko, Anna Kryvenko, Maiia Dzham, Yevhenii Bazylenko, Serhii Mishchenko The effectiveness of biological preparations for the protection of different FAO groups maize hybrids in the Northern Steppe of Ukraine. <i>Modern Phytomorphology</i> 2024. Vol. 19. P. 78-82. 9. Vozhehova Rayisa, Marchenko Tetiana, Lavrynenko Yurii, Piliarska Olena, Skakun Vadim, Netreba Oleksandr, Piliarskyi Valerii, Mishchenko Serhii, Domaratskyi Yevhenii. Influence of sowing dates on seed yield and harvest moisture of maize hybrid parental lines. <i>Scientific Papers. Series A. Agronomy</i>. 2024. Vol. LXVII, No. 2. P. 479–487. 10. Mishchenko Serhii V., Laiko Iryna M., Tkachenko Serhiy M., Lavrynenko Yurii O., Marchenko Tetiana Y., Piliarska Olena O. The influence of exogenous growth regulators on the cannabinoid content and the main selection traits of hemp (<i>Cannabis Sativa</i> L. SSP. <i>Sativa</i>). <i>Journal of Agricultural Sciences (Belgrade)</i>. 2022. Vol. 67, №. 3. P. 237–251. 11. Ivaniv Mykola, Vozniak Viktor, Marchenko Tetiana, Baklanova Tetiana, Sydiakina Olena. Varietal features of elements of soybean cultivation technology during irrigation. <i>Scientific horizons</i>. 2023. № 26(6). C.85–96. 12. Grabovskyi Mykola, Marchenko Tetiana, Panchenko Taras, Fedoruk Yriy, Grabovska Tetiana, Lozinskyi Mykola, Kozak Leonid, Kachan Lesya, Gorodetskyi Oleksandr, Mostipan Olena. Assessment of the efficiency of the application of fungicides and microfertilizers in sugar beet growing in the forest steppe of Ukraine. <i>Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development</i>. 2023. Vol. 23, Issue 4. P.365–375. https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.23_4/volume_23_4_2023.pdf 13. Tyshchenko Andrii, Tyshchenko Olena, Piliarska Olena, Marchenko Tetiana, Fundirat Kateryna, Sharii Viktor, Konovalova Vira. Efficacy of insecticides on seed alfalfa in the second year of life. <i>Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development</i> 2023. Vol. 23, Issue 4, PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952. P.863-871. 14. Tyshchenko Andrii, Tyshchenko Olena, Piliarska Olena, Marchenko Tetiana, Fundirat Kateryna, Sharii Viktor, Konovalova Vira. Economic efficiency of growing alfalfa for seeds by inoculation with bacterial preparations. <i>Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development</i> 2023. Vol. 23, Issue 4. P.871–879. 15. Lavrynenko Yurii, Tyshchenko Andrii, Bazalii Halyna, Konovalova Vira, Zhupyna Andrii, Tyshchenko Olena, Piliarska Olena, Marchenko Tetiana, Fundyrat Kateryna. <u>Ecological plasticity and stability of winter wheat varieties in the conditions of southern Ukraine</u>. <i>Scientific Papers. Series A. Agronomy</i>. 2023. Vol. LXVI, No. 2. P. 294-301. 16. Orekhivskyi V., Kryvenko A., Marchenko T., Vakulenko V., Solomonov R. Sowing qualities of winter wheat varieties depending on the intensification of cultivation technology. <i>Modern Phytomorphology</i>. 2024 Vol.18. P.47-51 17. Hadzalo Yaroslav, Vozhehova Rayisa, Likar Yaroslav, Marchenko Tetiana, Tonkha Oksana. Influence of growth stimulants on
--	--

	the elements of sunflower hybrids productivity in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine. <i>Modern Phytomorphology</i> . 2024. Vol.18. Iss. 4. P. 114-118 18. Pavlo Lykhovyd, Raisa Vozhehova, Iryna Bidnyna, Oleksandr Shablia, Oleksandr Averchev, Nataliia Avercheva, Valerii Kozyriev, Tetiana Marchenko , Liubov Leliavska, Oleksandr Haydash, Maiia Hetman, Olena Piliarska. Supervised machine learning in crop recognition through remote sensing: A case study for Ukrainian croplands. Article Type: Research J Name: Modern Phytomorphology 2024 Vol. 18 P. 183–187 19. Pavlo Lykhovyd, Liudmyla Hranovska, Iryna Bidnyna, Tetiana Marchenko , Oleksandr Averchev, Liubov Leliavska, Tetiana Khomenko, Oleksandr Haydash, Maiia Hetman, Yevhen Hnylytskyi. A review on the use of artificial intelligence and deep learning algorithms in crops Phytosanitary Monitoring. <i>Modern Phytomorphology</i> 2024 Vol.18 P.64-69																													
Методи навчання	Традиційні класичні методи навчання: лекції, практичні заняття та самостійна робота, а також інтерактивні методи, які спрямовані активізують і стимулюють навчально-пізнавальну діяльність здобувача, формують його активну позицію: проблемний виклад, пошукові, дослідницькі, евристичні методи, презентації, кейсові методи, тренінги й ділові ігри, бесіди й дискусії, дистанційні консультації та ін.																													
Інструменти, обладнання і програмне забезпечення	Програмне комп’ютерне забезпечення: MS Word, MS Excel, MS Power Point, мікроскоп електронний.																													
Пререквізити та постреквізити	Пререквізити – загальна та сільськогосподарська ентомологія, загальна та сільськогосподарська фітопатологія, біологічний захист рослин, ботаніка, рослинництво, мікологія, екологія, гербологія, основи наукових досліджень в захисті рослин та інші. Постреквізити - професійної (фахової підготовки) РК10,11,12.																													
Поточне оцінювання	Як приклад: <table><tr><th colspan="3">ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ</th></tr><tr><td></td><td>Денна</td><td>Заочна</td></tr><tr><td>Поточний контроль, в т. ч.:</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td>оцінювання під час аудиторних занять</td><td>10</td><td>5</td></tr><tr><td>виконання контрольних (модульних) робіт</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>виконання і захист завдань самостійної роботи</td><td>25</td><td>25</td></tr><tr><td>науково-дослідницька робота</td><td>5</td><td>10</td></tr><tr><td>Підсумковий контроль (екзамен)</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td>Разом</td><td>100</td><td>100</td></tr></table>			ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ				Денна	Заочна	Поточний контроль, в т. ч.:	50	50	оцінювання під час аудиторних занять	10	5	виконання контрольних (модульних) робіт	10	10	виконання і захист завдань самостійної роботи	25	25	науково-дослідницька робота	5	10	Підсумковий контроль (екзамен)	50	50	Разом	100	100
ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ																														
	Денна	Заочна																												
Поточний контроль, в т. ч.:	50	50																												
оцінювання під час аудиторних занять	10	5																												
виконання контрольних (модульних) робіт	10	10																												
виконання і захист завдань самостійної роботи	25	25																												
науково-дослідницька робота	5	10																												
Підсумковий контроль (екзамен)	50	50																												
Разом	100	100																												
Шкала підсумкового оцінювання здобувачів третього освітнього рівня	<table><tr><td>Сума балів за всі види навчальної діяльності</td><td rowspan="2">Оцінка ЄКТС</td><td colspan="2">Оцінка за національною шкалою</td></tr><tr><td></td><td>для екзамену (іспиту), диференційованого заліку</td><td>для заліку</td></tr><tr><td>90 – 100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="4">зараховано</td></tr><tr><td>82 – 89</td><td>B</td><td rowspan="3">добре</td></tr><tr><td>74 – 81</td><td>C</td></tr><tr><td>64 – 73</td><td>D</td></tr><tr><td>60 – 63</td><td>E</td><td rowspan="2">задовільно</td><td rowspan="2"></td></tr><tr><td>35 – 59</td><td>FX</td></tr><tr><td>1 – 34</td><td>F</td><td>незадовільно</td><td>не зараховано</td></tr></table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою			для екзамену (іспиту), диференційованого заліку	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	82 – 89	B	добре	74 – 81	C	64 – 73	D	60 – 63	E	задовільно		35 – 59	FX	1 – 34	F	незадовільно	не зараховано	
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою																												
		для екзамену (іспиту), диференційованого заліку	для заліку																											
90 – 100	A	відмінно	зараховано																											
82 – 89	B	добре																												
74 – 81	C																													
64 – 73	D																													
60 – 63	E	задовільно																												
35 – 59	FX																													
1 – 34	F	незадовільно	не зараховано																											

4. Кодекс поведінки під час вивчення освітнього компонента	
Політику навчальної дисципліни рекомендується вибудовувати з урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту, положень та інших нормативних документів Інституту кліматично орієнтованого сільського господарства НААН. <i>(посилання на ці документи)</i>	1. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення дисципліни. 2. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модуля відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). 3. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі згідно індивідуального плану аспіранта. 4. Списування під час екзамена заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Викладач (розробник)

Тетяна МАРЧЕНКО